

EL ¿PREVISIBLE? TRENCAMENT DEL BIPARTIDISME

Roca-Suárez, el debat

Ha estat la qüestió que més polèmica ha alçat en la campanya electoral: la possibilitat de construir una alternativa al govern socialista i de trencar el bipartidisme. Un tema amb maror de fons, potenciat, reduït o manipulat, des de quasi tots els fronts.

J. Castelló

Va ser publicada el dia 1 de juny a *El País*, el rotatiu amb més influència política de l'estat i en el partit que el governa, en aquests moments. Segons aquesta enquesta, el CDS guanyava entre 15 i 19 diputats, enfront dels dos que havia aconseguit en les eleccions del 82 i es feia amb el vuit per cent dels vots totals. Molt per darrere, el PRD només n'aconseguia 1 o 2, amb un percentatge d'un 1 per cent pel que fa als vots. Xifra a la qual calia afegir, però, els 16-17 diputats que

Roca i Suárez: tots dos, optimistes de cara als resultats.

s'hi adjudicaven a Convergència i Unió.

El titular de l'enquesta publicada per *El País*, que provocaria reaccions molt contraposades des de les distintes forces polítiques, resultava ben eloqüent: «Majoria absoluta per al PSOE i espectacular creixement del CDS». En l'apartat que feia referència a aquest darrer partit matisava: «Els autors del sondeig adverteixen, no obstant això, que les entrevistes es van realitzar en els dies següents a la compareixença d'Adolfo Suárez en el programa *Jueves a jueves*, de RTVE.»

Significativament, no va ser Miquel

Roca qui contestà atacant aquests resultats com a beneficiosos per al mateix PSOE i aquest partit de manipular-los, sinó el mateix president Pujol. Les enquestes posteriors, publicades en uns altres mitjans de comunicació suavitzarien o invertirien les diferències. En un sondeig publicat per la revista *Tiempo*, corresponent a la setmana del 9 al 15 de juny, el PRD, sense comptar amb el suport dels partits nacionalistes afins, recollia una intenció de vot en les circumscripcions on es presentava com a tal del 4,2 per cent.

Ha estat, doncs, una contínua batalla d'enquestes entre les dues possibi-

JORDI VICENT

«Yo, yuppie», diuen els de Roca

Precís, seriós, irònic, categòric... La imatge d'un Roca poc amic de la desqualificació aliena només es va veure esguitada, a València, per un marcat èmfasi en «l'altra manera de fer Espanya». Un dilema, al seu país, que ell no considera contradictori. El seu públic, urbà, jove i professional, potser li ho exigeix.

Fúlvia Nicolàs

litats de centre polític espanyol, una batalla que ha arribat a restar protagonisme a les altres opcions en els mitjans de comunicació, perquè s'ha perfilat com una de les úniques sorpreses importants que poden oferir les pròximes eleccions del 22 de juny. Les acusacions, d'un costat i de l'altre, han estat significatives. Mentre Miquel Roca s'ha presentat com l'única alternativa davant el PSOE i des dels cercles reformistes s'ha acusat el partit en el govern de potenciar Suárez per diluir el centre polític i afeblir les potencialitats del PRD, des del CDS s'ha acusat la banca de finançar descaradament el PRD i d'intentar ofegar l'alternativa suarista, mentre negaven qualsevol tracte preferent des del PSOE.

Tot aquest debat apareix impulsat, no cal dir-ho, per la qüestió de fons, ben clara: la possibilitat de constituir una alternativa al govern espanyol des de l'esquerra a la Coalició Popular, que tots coincideixen a situar en uns moments ben delicats després de les eleccions, i el trencament del bipartidisme.

¿Què ofereixen cadascun dels candidats que potencialment poden començar a rebaixar força al marcat bipartidisme resultant de les darreres eleccions?

Miquel Roca parla de reforçar les estructures civils, la iniciativa privada, enfront de l'aparell de l'estat, fet que suposa enfortir els esquemes autonòmics, com a plataforma que ha de possibilitar aquest relançament social. Adolfo Suárez ofereix una figura potser més carismàtica, més popular, i uns plantejaments, al seu entendre, més progressistes que els reformistes, els quals no vacil·la a col·locar a la seua dreta. L'alternativa de Roca perd força quan es veu com un intent procedent del nacionalisme català, en un estat on els prejudis antinacionals encara tenen una força relativa. El CDS presenta un greu inconvenient. Fora de Suárez, com ja va passar amb UCD, els homes que encapçalen les seues llistes no tenen cap força i, en ocasions, encara en resten al líder estatal, com és el cas de Joaquín Abril Martorell, número u per València i germà d'un vice-president *cunero* que poc tenia a veure amb cap signe de progressisme.

D'acord amb totes les opinions polítiques, aquesta serà, ben segur, una de les sorpreses del 22-J, i un dels resultats més esperats. Les conseqüències, sobretot al nostre país, influiran decididament en el futur model polític en què ens mourem. □

Miquel Roca arriba a les 11 en punt. Ja fa estona que l'esperen, a la porta d'eixida de l'aeroport de València, els capítosts de l'executiva «regional» del PRD, amb una nodrida representació de les joventuts del partit, tots tan nets i endreçats, i tres o quatre periodistes. Pocs, perquè a aquella mateixa hora acaba, precisament, el miting inaugural de la campanya estatal del PSOE, a la plaça de bous de València, amb l'actuació estel·lar de Felipe González.

Els vint periodistes que l'acompanyen durant la campanya, que viatgen en un altre avió, encara no han arribat. «No cal que els esperem», diu el cap de premsa, «ja vindran amb l'autobús que els tenim preparat». Un autobús immens, d'aquests que tenen vídeo, i bar, i tauletes, i refrigeració, tan bo que gairebé sembla pirata. Tant l'autocar com les dues furgonetes de campanya i un parell de cotxes amb megaonia estan atapeïts literalment de cartells amb la cara de Roca. «La otra forma de hacer Espana», insisteix. L'himne del partit sona a tot volum, provocant les protestes dels joves reformistes presents, que el troben «xungo». «¿Heu sentit que al miting d'aquesta nit cantarà Francisco?». «És que l'hem llogat per a tota la campanya, i cal amortitzar-lo... no sé qui pot haver tingut la idea». I fan ganyotes de fàstic, mirant els periodistes amb un somriure còmplice. «Doncs, segur que acaba cantant l'Himne de Serrano», els prevenim. «Verge Santa».

Roca ha arribat a l'hotel Azafata, a uns dos-cents metres de l'aeroport, i envoltat dels seus fidels espera que pugui començar la roda de premsa. Un cartell anuncia, a l'entrada, els actes del dia: «Sala Tal-A, Enlace Martínez-García; Sala Tal-B, Rueda de Prensa M. Roca Junyent, PRD». Els convidats a la boda es barregen amb

«Articular un projecte camú d'Espanya».

els reformistes, esguardant-los amb curiositat. «A veure, digueu-me de quins temes puc parlar a València», demana el candidat. Vicent Franch n'insinua alguns, loquaç, però el líder no vol grans explicacions, en té prou amb dues o tres paraules, per fer-se una composició de lloc. «Mireu, pel que fa a l'idioma, jo començaré el discurs d'aquesta nit parlant en «el meu mal valencià»... i tots somriuen amb complicitat, «i després, en atenció als que no entenguin el català, passaré a parlar en castellà». «Molt bé». Tots els dirigents reformistes se li adrecen en català, tret dels qui no poden parlar, de bocabadats com estan. «¿I aquí el concepte d'autonomia com va, com puc parlar-ne, d'això?». «La ineficàcia de Lerma...» suggereixen. «Ah, ja està, ja està, molt bé», diu Roca, i arxiva el tema en la seua prodigiosa —no és broma— memòria. No pren notes.

Amb jaqueta americana grisa, camisa blanca i pantalons foscs, corbata a joc, Miquel Roca va cap a la sala on